

LAPSEN KOKEMUS OMASTA MOTORISESTA PÄTEVYYDESTÄÄN

Donna Niemistö
tohtorikoulutettava

Jyväskylän yliopisto, Liikuntatieteellinen tiedekunta

Miksi koettu motorinen pätevyys on tärkeää?

294 Stodden et al.

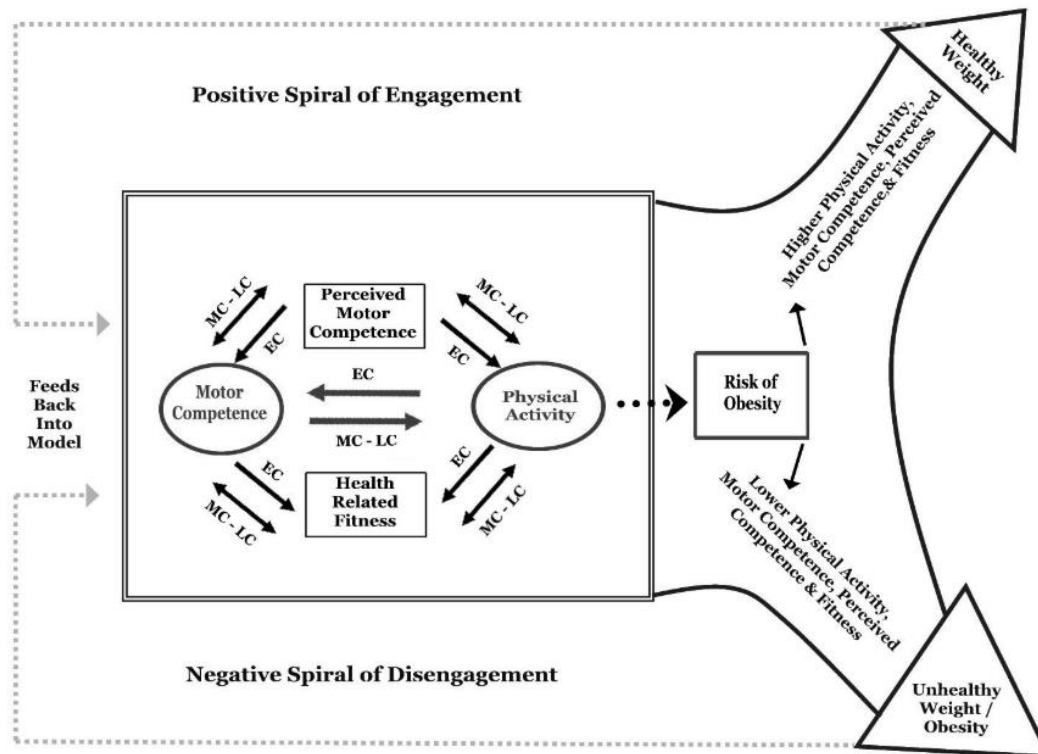

Figure 1 — Developmental mechanisms influencing physical activity trajectories of children.

Stodden, Goodway, Langendorfer ym. 2008. A Developmental Perspective on the Role of Motor Skill Competence in Physical Activity: An Emergent Relationship. *Quest* 60(2): 290-306. doi: 10.1080/00336297.2008.10483582.

Positiivinen kierre: Jos saan positiivisia kokemuksia, olen fyysisesti aktiivisempi, motoriset taidot kehittyvät ja on todennäköisempää, että ravinnonsaanti ja -kulutus ovat tasapainossa

Negatiivinen kierre: En koe onnistuvani, korkeampi kynnyksellä olla fyysisesti aktiivinen, vähemmän toistoja motorisilla taidoilla ja suurempi riski sille, ettei ravinnonsaanti ja -kulutus kohtaa

KOETUN MOTORISEN TAIDON MITTARI

“Pictorial Scale of Pictorial Scale for Perceived Movement Skill Competence” (PMSC) (Barnett ym. 2015)

- Soveltuu yli 5-vuotiaille lapsille
- Samaistumisen kautta peilataan omaa kokemusta siitä, miten suoriutuu erilaisissa motorisissa perustaidoissa
- Mittarin motoriset taidot ovat samat kuin TGMD-mittarissa (2. ja 3. versiossa)
- Saatavilla tabletti- ja paperiversiona
- Tehdään ennen varsinaista motoriikkatestiä
- Luotettavuus testattu kansainvälisesti (Barnett ym. 2015; Johnson ym. 2016; Diao ym. 2018)
- Toistettavuus osoitettu hyväksi Suomessa (Niemistö ym. 2019)

PMSC -MITTARI MUODOSTUU KAHDESTA ALAKATEGORIASTA

LIKKUMISTAIIDOT, yhteensä 24p.

- 1) Juoksu
- 2) Laukka eteenpäin
- 3) Yhdellä jalalla hyppiminen
- 4) Vuorohyppely
- 5) Vauhditon pituushyppy
- 6) Laukka sivuttain

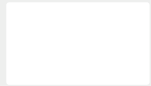

KÄSITTELYTAIDOT 28p.

- 7) Kahden käden
lyönti
- 8) Yhden käden
lyönti
- 9) Pomputus
- 10) Kiinniotto
- 11) Potkaisu
- 12) Alakautta heitto
- 13) Yläkautta heitto

Tämä poika juoksee.

Kuvat artikkelista: Diao ym. 2018, mittarin kuvittaja: Bill Mezzetti, mittari: PMSC (Barnett ym. 2015)

1. Oletko sinä juossut?

Tämä poika ei ole kovin hyvä juoksemaan. Tämä poika on aika hyvä juoksemaan.

Kuvat artikkelista: Diao ym. 2018, mittarin kuvittaja: Bill Mezzetti, mittari: PMSC (Barnett ym. 2015)

2. Kun sinä juokset, oletko niin kuin tämä poika, joka ei ole kovin hyvä juoksemaan vai tämä poika, joka on aika hyvä juoksemaan?

Olen aika hyvä juoksemaan.

Kuvat artikkelista: Diao ym. 2018, mittarin kuvittaja: Bill Mezzetti,
mittari: PMSC (Barnett ym. 2015)

3. Oletko aika hyvä juoksemaan vai tosi hyvä?

En ole kovin hyvä juoksemaan.

Kuvat artikkelista: Diao ym. 2018, mittarin kuvittaja: Bill Mezzetti, mittari: PMSC (Barnett ym. 2015)

3. Oletko sinä ei niin hyvä vai jonkin verran hyvä juoksemaan?

PISTEYTYS

Jokainen taito pisteytetään lapsen oman kokemuksen perusteella seuraavasti:

1= en ole niin hyvä

2= olen jonkin verran hyvä

3= olen aika hyvä

4= olen tosi hyvä

LIKKUMISTAITOT

yht. 6 X 4pistettä = 24p.

KÄSITTELYTAIDOT

yht. 7 X 4p. = 28p.

PMSC YHTEISPISTEMÄÄRÄ

13 X 4p. = 52p.

MITTARIVERSIOIDEN OMINAISUUDET

TABLETTIVERSIO

- Käynnistymiseen ja lopettamiseen varattava aikaa
- Kysymykset esitetään aina samalla tavalla
- Vastaustapa lukitaan kahdesti, ei helppo erehtyä
- Usea lapsi voi tehdä samanaikaisesti
- Nettiyhteys tarvitaan vastausten lähettämiseen, mutta vastaukset tallentuvat heti

PAPERIVERSIO

- Kesto yhtä lasta kohden noin 10min
- Kysyjä voi tarkemmin havainnoida lasta (ymmärsikö kysymyksen, tiesikö kysytyn taidon jne.)
- Taito voidaan näyttää tarvittaessa
- Lapselle usein erittäin mieluisen hetki aikuisen kanssa

TUTKIMUKSET: Mitä tiedetään?

Suomessa 5-7-vuotiaiden lasten koettu motorinen pätevyys on korkea (Niemistö ym. 2019)

Siihen yhteydessä olevat tekijät ovat yleensä ikä ja Suomessa myös korkeampi kehon painoindeksi (BMI SDS).

län myötä lasten kokemus motorisesta pätevyydestä laskee.

Suomalaisten lasten kokemus motorisesta pätevyydestä (N=472)

	Ei niin hyvä		Jonkin verran hyvä		Aika hyvä		Tosi hyvä	
	(n)	%	(n)	%	(n)	%	(n)	%
KOKEMUS LIKKUMISTAIDOISTA	6	1.3	93	19.7	294	62.3	79	16.7
Juoksu	7	1.5	17	3.6	118	25.0	330	69.9
Laukka eteen	32	6.8	78	16.5	143	30.3	219	46.4
Yhdellä jalalla hyppiminen	22	4.7	39	8.3	118	25.0	293	62.0
Vuorohyppely	49	10.4	84	17.8	120	25.4	219	46.4
Vauhditon pituushyppy	30	6.4	57	12.1	136	28.8	249	52.7
Laukka sivuttain	28	5.9	54	11.4	95	20.1	295	62.6
KOKEMUS KÄSITTELYTAIDOISTA	14	3.0	150	31.8	244	51.7	64	13.6
Kahden käden lyönti	115	24.4	144	30.5	70	14.8	143	30.3
Yhden käden lyönti	72	15.3	110	23.3	114	24.2	176	37.2
Pomputus	36	7.6	62	13.1	108	22.9	266	56.4
Kiinniotto	28	5.9	45	9.5	115	24.4	284	60.2
Potku	12	2.5	30	6.4	85	18.0	345	73.1
Alakautta heitto	43	9.1	87	18.4	123	26.1	219	46.4
Yläkautta heitto	19	4.0	52	11.0	107	22.7	294	62.3

Niemistö, Barnett, Cantell ym. 2019. Socioecological correlates of perceived motor competence in 5 - to 7 - year - old Finnish children. Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports 29: 753-765. doi: 10.1111/sms.13389.

LÄMMIN KIITOS MIELENKIINNOSTASI

Jos haluat kuulla lisää, tutustu Taitaviin tenaviin nettisivuillamme:

<https://www.jyu.fi/sport/fi/tutkimus/hankkeet/taitavat-tenavat>

Lisätietoja:

Donna Niemistö
donna.m.niemisto@jyu.fi

Erityiskiitos tiimillemme:

Taija Juutinen-Finni
Marja Cantell
Arto Laukkanen
Arja Sääkslahti

Tutkimuksen rahoitus: Opetus- ja
Kulttuuriministeriö

LÄHTEET

Stodden, Goodway, Langendorfer et al. 2008. *A Developmental Perspective on the Role of Motor Skill Competence in Physical Activity: An Emergent Relationship.* Quest 60(2): 290-306.

Barnett, Ridgers, Zask & Salmon. 2015. *Face validity and reliability of a pictorial instrument for assessing fundamental movement skill perceived competence in young children.* Journal of Science and Medicine in Sport 18: 98–102.

Johnson, Ridgers, Hulteen et al. 2016. *Does playing a sports active video game improve young children's ball skill competence?* Journal of Science and Medicine in Sport 19: 432–436.

Diao, Dong, Barnett et al. 2018. *Validity and Reliability of a Pictorial Instrument for Assessing Fundamental Movement Skill Perceived Competence in Chinese Children.* Journal of Motor Learning and Development 6: S223–S238.

Niemistö, Barnett, Cantell et al. 2019. *Socioecological correlates of perceived motor competence in 5 - to 7 - year - old Finnish children.* Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports 29: 753-765.